

Transect-rapport 4659

Overberg, Haarweg

Veenendaal - TenneT

Gemeente Utrechtse Heuvelrug (UT)

Inventariserend Veldonderzoek (verkennende en
karterende fase)

transect

ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK ► ADVIES

Auteur	Drs. T. Nales
Versie	Versie 1.2
Projectcode	23010113
Datum	4-5-2023
Opdrachtgever	ARCADIS Nederland b.v.
Uitvoerder	Transect b.v. Overijsselhaven 127 3433 PH Nieuwegein 5356111100
Onderzoeksmelding	Gemeente Utrechtse Heuvelrug
Bevoegde overheid	Definitief
Status	De heer P. Weterings
Adviseur namens gemeente	Transect b.v., Nieuwegein
Beheer documentatie	

Autorisatie		
Naam	Datum	Paraaf
Drs. A.A. Kerkhoven (Senior archeoloog)	21-04-2023	

ISSN: 2211-7067

© Transect b.v., Nieuwegein

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers.

Transect aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Samenvatting

In opdracht van ARCADIS Nederland b.v. heeft Transect in april 2023 een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd aan de Haarstraat in Overberg (gemeente Utrechtse Heuvelrug). De aanleiding voor het onderzoek vormt de aanvraag van een omgevingsvergunning om de huidige elektriciteitsmast in het plangebied te slopen en de kabels ondergrond te brengen en het overschrijden van de vrijstellingsgrenzen van de zones van archeologische waarde in het bestemmingsplan buitengebied Overberg, Maarn, Maarsbergen, Amerongen (2019, bron: www.ruimtelijkeplannen.nl).

In het plangebied heeft reeds een bureauonderzoek plaatsgevonden (Knapen, 2021). Op grond van dit onderzoek bestond een verwachting op de aanwezigheid van archeologische resten in het plangebied. Daarom is een onderzoek voorgesteld om meer inzicht te krijgen in de bodemopbouw, de mate van intactheid ervan en de eventuele aanwezigheid van vondstrijke archeologische vindplaatsen. Op basis hiervan is een inschatting te maken of op die plaatsen het risico bestaat dat eventueel aanwezige waardevolle archeologische resten zullen worden verstoord.

Uit het bureauonderzoek blijkt dat het plangebied een middelhoge archeologische verwachting heeft op de aanwezigheid van resten uit de periode Paleolithicum-Neolithicum. Deze verwachting is gebaseerd op de aanwezigheid van een dekzandwieling in het plangebied. Uit het veldonderzoek blijkt dat de in het plangebied inderdaad sprake is van een kleine dekzandwieling in het noordelijk deel van het plangebied. Getuige de intactheid van de top van het dekzand is er inderdaad sprake van een archeologische verwachting op resten uit de periode Laat-Paleolithicum-Neolithicum in de top van het dekzand. Tijdens de karterende fase zijn echter geen archeologische indicatoren aangetroffen, die wijzen op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats uit deze periode. Daarom kan de hoge archeologische verwachting voor het plangebied naar laag worden bijgesteld.

Advies

In het plangebied zal een elektriciteitsmast worden verwijderd en graafwerkzaamheden worden uitgevoerd voor de aanleg van ondergrondse kabels. Uit het onderzoek blijkt dat het plangebied een lage archeologische verwachting heeft en dat de aanwezigheid van een vindplaats in het gebied niet waarschijnlijk is. Daarom zijn in het kader van de werkzaamheden geen aanvullende maatregelen geadviseerd. Wel geldt daarvoor dat wanneer tijdens de werkzaamheden onverhoopt toch archeologische resten gevonden worden, waarvan redelijkerwijs te vermoeden is dat deze van archeologische waarde zijn, deze te melden bij de gemeente, haar adviseur of het Rijk, op grond van de Erfgoedwet 2016, artikel 5.10.

Bovenstaande vormt een advies. Op grond van de resultaten van het rapport en het advies zal het bevoegd gezag (de gemeente Utrechtse Heuvelrug) een besluit nemen over de daadwerkelijke omgang met eventueel aanwezige archeologische waarden binnen het plangebied.

Inhoud

1.	Aanleiding	1
2.	Aard en doel van het archeologisch vooronderzoek	2
3.	Afbakening van het plangebied	3
4.	Planvorming en consequenties toekomstig gebruik	5
5.	Beleidskader	6
6.	Achtergrondinformatie en gespecificeerde archeologische verwachting	7
7.	Werkwijze	8
8.	Resultaten veldonderzoek	9
9.	Beantwoording onderzoeksvragen	11
10.	Conclusie en Advies	12
11.	Geraadpleegde bronnen	13
Bijlage 1: Inrichtingstekening toekomstige situatie		14
Bijlage 2: Boorpuntenkaart		15
Bijlage 3: Resultatenkaart		16
Bijlage 4: Foto's van de boringen		17
Bijlage 5: Boorbeschrijvingen		18

1. Aanleiding

In opdracht van ARCADIS Nederland b.v. heeft Transect¹ in april 2023 een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd aan de Haarstraat in Overberg (gemeente Utrechtse Heuvelrug). De aanleiding voor het onderzoek vormt de aanvraag van een omgevingsvergunning om de huidige elektriciteitsmast in het plangebied te slopen en de kabels ondergrond te brengen en het overschrijden van de vrijstellingsgrenzen van de zones van archeologische waarde in het bestemmingsplan buitengebied Overberg, Maarn, Maarsbergen, Amerongen (2019, bron: www.ruimtelijkeplannen.nl).

In het plangebied heeft reeds een bureauonderzoek plaatsgevonden (Knapen, 2021). Op grond van dit onderzoek bestond een verwachting op de aanwezigheid van archeologische resten in het plangebied. Daarom is een onderzoek voorgesteld om meer inzicht te krijgen in de bodemopbouw, de mate van intactheid ervan en de eventuele aanwezigheid van vondstrijke archeologische vindplaatsen. Op basis hiervan is een inschatting te maken of op die plaatsen het risico bestaat dat eventueel aanwezige waardevolle archeologische resten zullen worden verstoord.

Het onderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met de eisen van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 4.1, het voor dit onderzoek opgestelde Plan van Aanpak (Van der Linde, 2023) en de richtlijn voor karterend booronderzoek van de SIKB (Tol e.a., 2012).

¹ Transect b.v. voldoet aan de eisen zoals gesteld in de kwaliteitsnorm 'BRL SIKB 4000', versie 4.1, en is gecertificeerd door middel van een procescertificaat. Transect b.v. is certificaathouder van de volgende protocollen: 'KNA Protocol 4001 Programma van Eisen', 'KNA Protocol 4002 Bureauonderzoek', 'Protocol 4003 Inventariserend Veldonderzoek, variant Overig', 'Protocol 4003 Inventariserend Veldonderzoek, variant Proefsleuven' en 'Protocol 4004 Opgraven', en staat geregistreerd bij het RCE en de SIKB.

2. Aard en doel van het archeologisch vooronderzoek

Het archeologisch vooronderzoek bestaat uit een Inventariserend Veldonderzoek (IVO), verkennende en karterende fase.

Het doel van het Inventariserend Veldonderzoek (IVO) is het toetsen en vaststellen van de archeologische verwachting van het gebied, zoals die door Knapen (2021) is opgesteld. Het huidige onderzoek betreft zowel een verkennende als een karterende fase. Tijdens de verkennende fase worden de bodemopbouw, bodemintactheid en bodemreliëf in kaart gebracht. Hiermee ontstaat inzicht in de landschapsvormende processen en landschappelijke eenheden uit het verleden. Op basis hiervan kan een oordeel worden gegeven over waar, wanneer en in hoeverre het gebied in het verleden geschikt was voor de mens. Tijdens de karterende fase wordt de aanwezigheid van vondstrijke archeologische vindplaatsen binnen de relevante gebiedsdelen van het plangebied in beeld gebracht. Het onderzoek probeert hiermee aan de hand van feitelijke informatie antwoord te geven op de volgende vragen:

Verkennde fase

- Hoe heeft het plangebied oorspronkelijk in het natuurlijk landschap gelegen?
- Zijn er binnen de bodemopbouw archeologisch relevante bodemniveaus te onderscheiden en hoe diep liggen deze?
- In hoeverre zijn de archeologisch relevante bodemniveaus nog intact (verstoring, erosie, afdekkend substraat)?
- Wat is de archeologische verwachting van het plangebied en in hoeverre is deze te differentiëren in laag, middelhoog en hoog?

Karterende fase

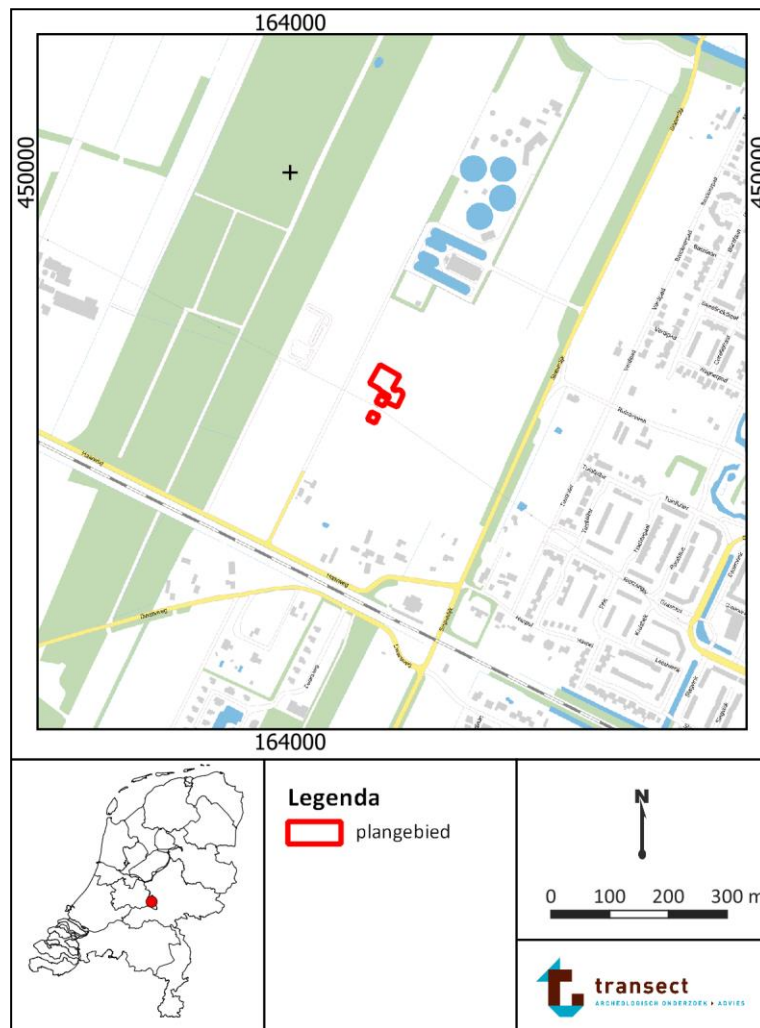
- Zijn er binnen het plangebied archeologische indicatoren voor vindplaatsen aanwezig?
- Zo ja, wat valt er uit deze indicatoren op te maken wat betreft aard en datering van de vindplaatsen? Wat is de ruimtelijke spreiding van de archeologische indicatoren?
- Welk advies wat betreft vervolgstappen kan gegeven worden op basis van de resultaten?

Het resultaat van het archeologisch vooronderzoek is dit rapport met een conclusie omtrent het risico dat eventueel aanwezige archeologische waarden in het plangebied worden verstoord als gevolg van de voorgenomen plannen. Op basis van dit rapport neemt het bevoegd gezag een beslissing in het kader van de vergunningverlening of planprocedure. Het rapport bevat, waar mogelijk, gegevens over de – verwachte – aan- of afwezigheid, aard, omvang, ouderdom, gaafheid, conservering en (relatieve) kwaliteit van archeologische waarden. Het bureauonderzoek is uitgevoerd conform protocol 4002 van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 4.1 (KNA 4.1). Het inventariserend veldonderzoek is uitgevoerd conform protocol 4003 van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie versie 4.1 (KNA 4.1). Tevens zijn voor het karterend onderzoek de richtlijnen van de SIKB voor karterend booronderzoek gevolgd (bron: Tol e.a., 2012).

3. Afbakening van het plangebied

Gemeente	Utrechtse Heuvelrug
Plaats	Overberg
Toponiem	Haarweg
Kaartblad	39E
Coördinaten	164.165 / 449.593

Het plangebied bevindt zich aan de Haarweg in Overberg (gemeente Utrechtse Heuvelrug). De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1. Kadastraal gezien staat het plangebied bekend als percelen AMR02-G-200, G-602 en G-603. Het plangebied is in gebruik als weiland, waarbij midden in het plangebied een elektriciteitsmast staat. Binnen het plangebied zal deze mast worden verwijderd en zullen de kabels die bovengrond liggen, ondergronds worden geplaatst. Het terrein heeft in zijn geheel een oppervlakte van 2214 m².

Figuur 1: Ligging van het plangebied (www.openstreetmaps.com)

4. Planvorming en consequenties toekomstig gebruik

Kader	Omgevingsvergunning
Planvorming	Verwijderen van een elektriciteitsmast en het plaatsen van ondergrondse kabels
Bodemverstorende werkzaamheden	Graafwerkzaamheden

TenneT heeft het voornemen om de mast aan de Haarweg in Overberg te slopen en de leidingen, die thans bovengronds hangen, ondergronds te plaatsen. Hiervoor zullen in het plangebied graafwerkzaamheden worden uitgevoerd. Hoe groot en hoe diep er exact gegraven wordt, is vooralsnog niet vastgelegd, maar vast staat wel dat de bodemingrepen vergunningsplichtig zijn. Daarom is archeologisch onderzoek noodzakelijk.

Er zijn geen effecten van de graafwerkzaamheden op het waterpeil in het plangebied voorzien.

5. Beleidskader

Onderzoekskader	Omgevingsvergunningsaanvraag
Juridisch-planologisch kader	Bestemmingsplan Overberg, Maarn, Maarsbergen, Amerongen
Onderzoeksgrens	Vanaf 1000 m ² en dieper dan 50 cm -Mv

In 1992 heeft Nederland het Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed ondertekend; ook wel het Verdrag van Malta of Valletta genoemd, naar het eiland en de plaats waar het is ondertekend. Het Verdrag is in 1998 geratificeerd en op 1 september 2007 via de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (Wamz) geïmplementeerd. De Wamz is een wijzigingswet en omvat een wijziging van de Monumentenwet 1988, de Wet Milieubeheer, de Ontgrondingenwet en de Woningwet, op grond waarvan overheden onder andere bij bodemingrepen verplicht rekening moeten houden met het behoud van archeologische waarden. Sinds juli 2016 (Erfgoedwet) is het behoud en beheer van het Nederlandse erfgoed geregeld door één integrale Erfgoedwet. De omgang met archeologie in de fysieke leefomgeving zal in de nieuwe Omgevingswet worden geregeld, die in 2024 in werking zal treden.

Het archeologiebeleid inzake het plangebied is vastgelegd in het bestemmingsplan 'Overberg, Maarn, Maarsbergen, Amerongen'. In dit bestemmingsplan valt het plangebied binnen een zone 'Waarde – Archeologie 4. Deze is gebaseerd op de gemeentelijke verwachtings- en beleidskaart van Utrechtse Heuvelrug, waarop het plangebied een middelhoge archeologische verwachting heeft (bron: <https://www.odru.nl/geoloket/>). In het bestemmingsplan zijn aan deze zones vrijstellingsgrenzen voor onderzoek gekoppeld. Voor de waarde archeologie geldt dat bij bodemingrepen vanaf 1000 m² en dieper dan 30 cm archeologisch onderzoek nodig is. Met de voorgenomen ingrepen worden deze planregels overschreden, waardoor archeologisch onderzoek in het gehele plangebied noodzakelijk is.

In het kader van de ruimtelijke ontwikkeling dient de aanvrager een rapport aan de gemeente te overleggen, waarin de archeologische waarde van het plangebied naar het oordeel van Burgemeester en Wethouders in voldoende mate is vastgesteld. Afhankelijk van de uitkomsten van het archeologisch (voor-)onderzoek dat hiervoor nodig is, kunnen aan de ontwikkeling regels worden verbonden ter behoud van belangrijke archeologische waarden. Deze kunnen bestaan uit technische aanpassingen en/of een veiligstellende opgraving. Het archeologisch vooronderzoek kan, afhankelijk van de uitkomsten van het bureauonderzoek, worden uitgebreid met een al dan niet gecombineerd karterend en waarderend onderzoek, zodat op basis van de KNA-waarderingssystematiek een waardestelling kan worden opgemaakt.

6. Achtergrondinformatie en gespecificeerde archeologische verwachting

De archeologische verwachting in het plangebied is binnen dit onderzoek gebaseerd op een bureauonderzoek dat voor een groter traject in het kader van het project Tennenet Veenendaal is uitgevoerd (Knapen, 2021). Uit dit onderzoek blijkt dat er in het plangebied sprake is van een middelhoge verwachting op resten uit de periode Paleolithicum-Neolithicum.

De verwachting uit deze periode is gebaseerd op het voorkomen van landschappelijk reliëf, waarbij het zich op de overgang van een dekzandvlakte naar een gordeldekzandwieling bevindt. Hiermee bevindt het zich in een landschappelijke 'gradiënt' van een hoog naar een laaggelegen gebied. Dergelijke gradiënten vormden in het verleden aantrekkelijke vestigingslocaties voor de mens: ze boden zowel strategisch uitzicht over de omgeving als toegang tot drinkwater. In de omgeving van het plangebied zijn nog niet veel archeologische onderzoeken gedaan. Uit de onderzoeken die zijn uitgevoerd, zijn geen aanwijzingen voor een vindplaats gevonden (o.a. Rap, 2022). Wel is in de omgeving van het plangebied een losse vondst van een steen bijl uit het Neolithicum. Daarna is het gebied (net als de rest van de Gelderse Vallei) als gevolg van een voortdurende vernatting verdwenen onder veen en is het te nat geweest voor bewoning, vanwaar er vanaf de Bronstijd tot in de Vroege Middeleeuwen sprake is van een lage archeologische verwachting. Mogelijk is niet overal het veen meer aanwezig. Dit is afgegraven en waarschijnlijk verdwenen door het graven van sloten en regulering van de waterafvoer.

Op grond van bovenstaande informatie geldt dus in principe een archeologische verwachting op resten uit de periode Laat-Paleolithicum-Neolithicum voor de top van het dekzand. Archeologische resten kenmerken zich door het voorkomen van vondstconcentraties van vuursteenconcentraties met houtskoolresten, verkoolde hazelnootdoppen en al dan niet verbrand bot. Van duidelijke archeologische lagen zal naar verwachting geen sprake zijn. De aanwezigheid van deze resten en met name de hoogte ervan zal met name worden bepaald door de mate van intactheid van de top van het dekzand. Dit blijkt uit de aanwezigheid van sporen van bodemvorming/podzolering die heeft op kunnen treden op het moment het dekzand relatief droog en lang aan het maaiveld gelegen heeft.

Om inzicht te krijgen in de landschappelijke opbouw van het landschap en de intactheid van de ondergrond, is in het plangebied een verkennend en karterend booronderzoek uitgevoerd. De methodiek hiervan staat toegelicht in Hoofdstuk 7.

7. Werkwijze

Methode	Verkennend en karterend booronderzoek
Aantal boringen	Verkennend: 6 boringen Karterend: 11 boringen
Techniek	Verkennend: Edelmanboor 7 cm Karterend: Edelmanboor 15 cm
Boordiepte	Maximaal 30 cm in de top van de C-horizont
Beschrijving	Conform NEN5104 en PvA
Monsterbewerking	Nat zeven over een maaswijdte van 2 mm

Het veldonderzoek bestond uitsluitend uit een verkennend en een karterend booronderzoek.

Tijdens de verkennende fase zijn in het plangebied 6 boringen gezet tot een diepte van maximaal 30 cm in de top van de pleistocene afzettingen (boringen 1-6). De boringen zijn met behulp van een Edelmanboor met een diameter van 7 cm gezet. De boringen zijn zo optimaal mogelijk in de toegankelijke terreindelen verdeeld in een gelijkbenig boorgrid van 40 bij 50 m. De exacte plaats- en hoogtebepaling is in het veld uitgevoerd met behulp van een GPS en het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN, versie 4, www.ahn.nl). De boringen zijn lithologisch en bodemkundig beschreven volgens de NEN5104 en de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode (ASB, SIKB 2008).

Ten behoeve van de karterende fase zijn in het plangebied 11 boringen gezet (boringen 8-18). Tot deze boringen werd besloten op het moment de top van het dekzand als archeologisch relevant niveau uit het verkennende onderzoek intact bleek te zijn. Deze karterende boringen zijn met behulp van een Edelmanboor met een diameter van 15 cm. De boringen zijn in een gelijkbenige driehoeksgrid van 13 bij 15 m gezet (*sensu* de leidraad voor karterend booronderzoek van de SIKB, bron: Tol e.a., 2012). De boringen zijn hetzelfde beschreven als de verkennende boringen. De top van het dekzand is bemonsterd en de grond is nat gezeefd over een zeef met een maaswijdte van 2 mm. Na droging is het residu doorzocht op de aanwezigheid van archeologische indicatoren.

8. Resultaten veldonderzoek

Veldwaarnemingen

Het plangebied is ten tijde van het onderzoek in gebruik als grasland. Centraal in het plangebied staat een elektriciteitsmast. Er is amper reliëf zichtbaar, hoewel het maaiveld in noordelijke richting iets lijkt op te lopen (richting de braakgelegen maisakker ten noorden van het plangebied). Foto's van het plangebied zijn weergegeven in figuur 2.

Figuur 2: Foto's van het plangebied ten tijde van het veldonderzoek.

Lithologie en bodemopbouw (resultaten verkennende fase)

Onder in de boringen is matig fijn, matig gesorteerd zand aanwezig. Dit zand is kalkarm en over het algemeen lichtgeel tot bruingeel van kleur. Het zand is geïnterpreteerd als dekzand, dat mogelijk deels verspoeld is. De diepteligging van de top van het dekzand varieert binnen het plangebied tussen 30 en 80 cm -Mv (7,1 en 7,6 m NAP) en is visueel weergegeven in bijlage 3 middels een zanddieptekaart². Hieruit valt af te leiden dat in het noorden van het plangebied een kleine dekzandkop of welving aanwezig is. Op het dekzand ligt in het zuidelijk deel van het plangebied, het lager gelegen deel binnen het dekzandlandschap, veen. Dit is sterk verteerd en zwart van kleur. Plantenresten zijn niet meer te herkennen. De top van de veenlaag bevindt zich op een diepte van 45-60 cm -Mv (7,3 tot 7,4 m NAP) en in dikte varieert de laag tussen 15 en 25 cm. Daarop, en in het noordelijk deel van het plangebied op het dekzand ligt een sterk humeuze, matig siltige zandlaag. Dit is een bouwlanddek en is het resultaat van landbewerking/verploeging.

In de top van het dekzand zijn in boringen 2, 3, 5 en 6 sporen van bodemvorming aanwezig. Deze kenmerken zich als een roodbruine inspoelingshorizont (B-horizont). In boringen 2 en 6 is tevens een BC-horizont aangetroffen. Het voorkomen van horizonten in de top van het dekzand is weergegeven in bijlage 3. In boring 1 en 4 zijn diepreikende verstoringen waargenomen.

² Voor dit zanddieptemodel zijn ook de gegevens van het karterend booronderzoek gebruikt.

Archeologische indicatoren (resultaten karterende fase)

Vanwege de intactheid van delen van de top van het dekzand in het noordelijk deel van het plangebied is daar aansluitend een karterend booronderzoek uitgevoerd. Rondom verkennende boring 1 en boring 4 zijn diepreikende verstoringen waargenomen, waardoor daar een karterend onderzoek niet is uitgevoerd. Deze boringen zijn meegenomen in de hier bovenstaande lithologische beschrijving. Ook tijdens dit onderzoek is geconstateerd dat er lokaal diepreikende verstoringen aanwezig zijn. Van de boringen waar sporen van bodemvorming in de top van het dekzand aanwezig zijn, is een grondmonster genomen. Dit geldt ook voor de locaties waar de verkennende boringen intact waren. Uit de boringen zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.

Archeologische interpretatie

Uit het veldonderzoek blijkt dat de in het plangebied inderdaad sprake is van een kleine dekzandwelling in het noordelijk deel van het plangebied. Getuige de intactheid van de top van het dekzand is er inderdaad sprake van een archeologische verwachting op resten uit de periode Laat-Paleolithicum-Neolithicum in de top van het dekzand. Tijdens de karterende fase zijn echter geen archeologische indicatoren aangetroffen, die wijzen op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats uit deze periode. Daarom kan de hoge archeologische verwachting voor het plangebied naar laag worden bijgesteld.

9. Beantwoording onderzoeksvragen

Verkennde fase

- **Hoe heeft het plangebied oorspronkelijk in het natuurlijk landschap gelegen?**

Het plangebied ligt op de overgang van een dekzandkop of -welling (in het noorden van het plangebied) naar een dekzandvlakte (in het zuiden van het plangebied).

- **Zijn er binnen de bodemopbouw archeologisch relevante bodemniveaus te onderscheiden en hoe diep liggen deze?**

Ja, de top van het dekzand in het plangebied is archeologisch gezien intact en kan resten bevatten uit de periode Laat-Paleolithicum-Neolithicum. In het noordelijk deel is sprake van een kleine dekzandkop, waarmee de kans op dergelijke resten gezien een gunstige landschappelijke ligging aanwezig is.

- **In hoeverre zijn de archeologisch relevante bodemniveaus nog intact (verstoring, erosie, afdekkend substraat)?**

De top van het dekzand is archeologisch gezien grotendeels intact. Er zijn sporen van bodemvorming in de top van het dekzand aangetroffen (E-, B-, en BC-horizonten) en er is veen aanwezig, dat de top van het dekzand heeft beschermd. Alleen in boringen 1 (in het zuiden) en 4 (in het noordwesten) zijn diepreikende verstoringen aanwezig, waar geen archeologische resten meer te verwachten zijn.

- **Wat is de archeologische verwachting van het plangebied en in hoeverre is deze te differentiëren in laag, middelhoog en hoog?**

Met uitzondering van de zones rondom boring 1 en 4 heeft het hele plangebied een middelhoge archeologische verwachting op de aanwezigheid van resten uit de periode Laat-Paleolithicum-Neolithicum. Daarom is tot een karterend onderzoek doorgestart om de daadwerkelijke aanwezigheid van resten uit deze periode aan te kunnen tonen dan wel uit te sluiten.

Karterende fase

- **Zijn er binnen het plangebied archeologische indicatoren voor vindplaatsen aanwezig?**

Er zijn geen aanwijzingen voor vindplaatsen binnen het plangebied aangetroffen.

- **Zo ja, wat valt er uit deze indicatoren op te maken wat betreft aard en datering van de vindplaatsen? Wat is de ruimtelijke spreiding van de archeologische indicatoren?**

Niet van toepassing

- **Welk advies wat betreft vervolgstappen kan gegeven worden op basis van de resultaten?**

Ten behoeve van de sloop van de mast en de graafwerkzaamheden om hier de elektriciteitskabels ondergronds te plaatsen zijn geen aanvullende maatregelen nodig. Er wordt geadviseerd het plangebied voor wat betreft archeologie vrij te geven.

10. Conclusie en Advies

Conclusie

Uit het bureauonderzoek blijkt dat het plangebied een middelhoge archeologische verwachting heeft op de aanwezigheid van resten uit de periode Paleolithicum-Neolithicum. Deze verwachting is gebaseerd op de aanwezigheid van een dekzandwieling in het plangebied. Uit het veldonderzoek blijkt dat de in het plangebied inderdaad sprake is van een kleine dekzandwieling in het noordelijk deel van het plangebied. Getuige de intactheid van de top van het dekzand is er inderdaad sprake van een archeologische verwachting op resten uit de periode Laat-Paleolithicum-Neolithicum in de top van het dekzand. Tijdens de karterende fase zijn echter geen archeologische indicatoren aangetroffen, die wijzen op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats uit deze periode. Daarom kan de hoge archeologische verwachting voor het plangebied naar laag worden bijgesteld.

Advies

In het plangebied zal een elektriciteitsmast worden verwijderd en graafwerkzaamheden worden uitgevoerd voor de aanleg van ondergrondse kabels. Uit het onderzoek blijkt dat het plangebied een lage archeologische verwachting heeft en dat de aanwezigheid van een vindplaats in het gebied niet waarschijnlijk is. Daarom zijn in het kader van de werkzaamheden geen aanvullende maatregelen geadviseerd. Wel geldt daarvoor dat wanneer tijdens de werkzaamheden onverhoopt toch archeologische resten gevonden worden, waarvan redelijkerwijs te vermoeden is dat deze van archeologische waarde zijn, deze te melden bij de gemeente, haar adviseur of het Rijk, op grond van de Erfgoedwet 2016, artikel 5.10.

Bovenstaande vormt een advies. Op grond van de resultaten van het rapport en het advies zal het bevoegd gezag (de gemeente Utrechtse Heuvelrug) een besluit nemen over de daadwerkelijke omgang met eventueel aanwezige archeologische waarden binnen het plangebied.

11. Geraadpleegde bronnen

Archeologische kaarten en databestanden

- archis.cultureelerfgoed.nl
- www.ruimtelijkeplannen.nl
- www.ahn.nl
- www.bodemloket.nl
- www.dinoloket.nl
- bagviewer.kadaster.nl

Literatuur:

Bakker, H. de, 1966. De subgroepen van het systeem voor bodemclassificatie voor Nederland. In: Boor en Spade.

Bakker, H. de en J. Schelling, 1989. Systeem van bodemclassificatie voor Nederland. De hogere niveaus. Wageningen.

Berendsen, H.J.A., 2000. Landschappelijk Nederland. Assen (Fysische Geografie van Nederland). 2e druk.

Berendsen, H.J.A., 2005. De vorming van het land. Assen (Fysische geografie van Nederland). Vierde, geheel herziene druk.

Knapen, D., 2021, Bureauonderzoek Archeologie TenneT Veenendaal, Amersfoort (Arcadis-rapport 259)

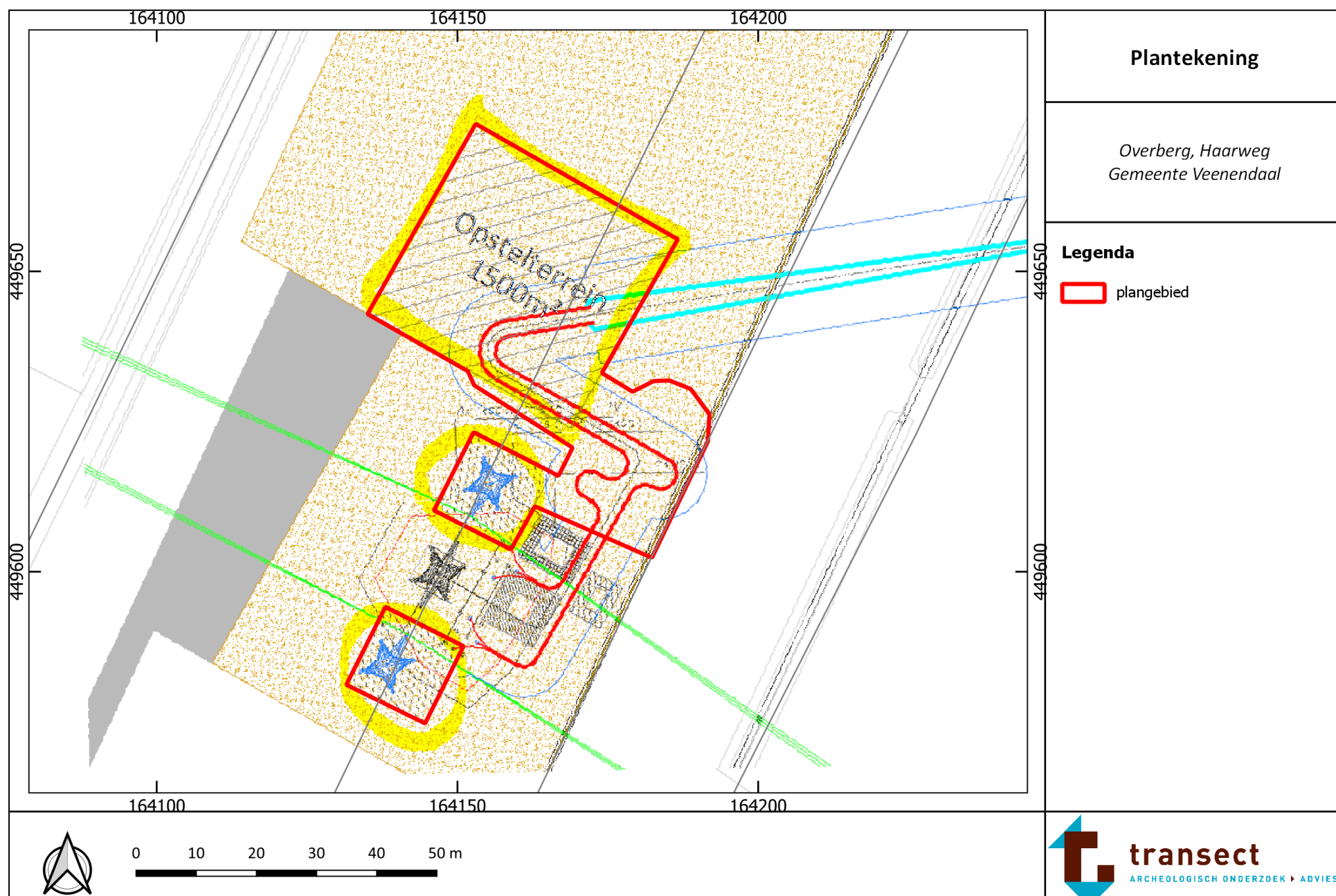
Mulder, E.F.J., M.C. Geluk, I.L. Ritsema, W.E. Westerhoff en T.E. Wong, 2003. De ondergrond van Nederland. Houten.

Rap, J., 2022. Veenendaal, TenneT, Inventariserend Veldonderzoek, verkennende en karterende fase. Nieuwegein: Intern Document Transect

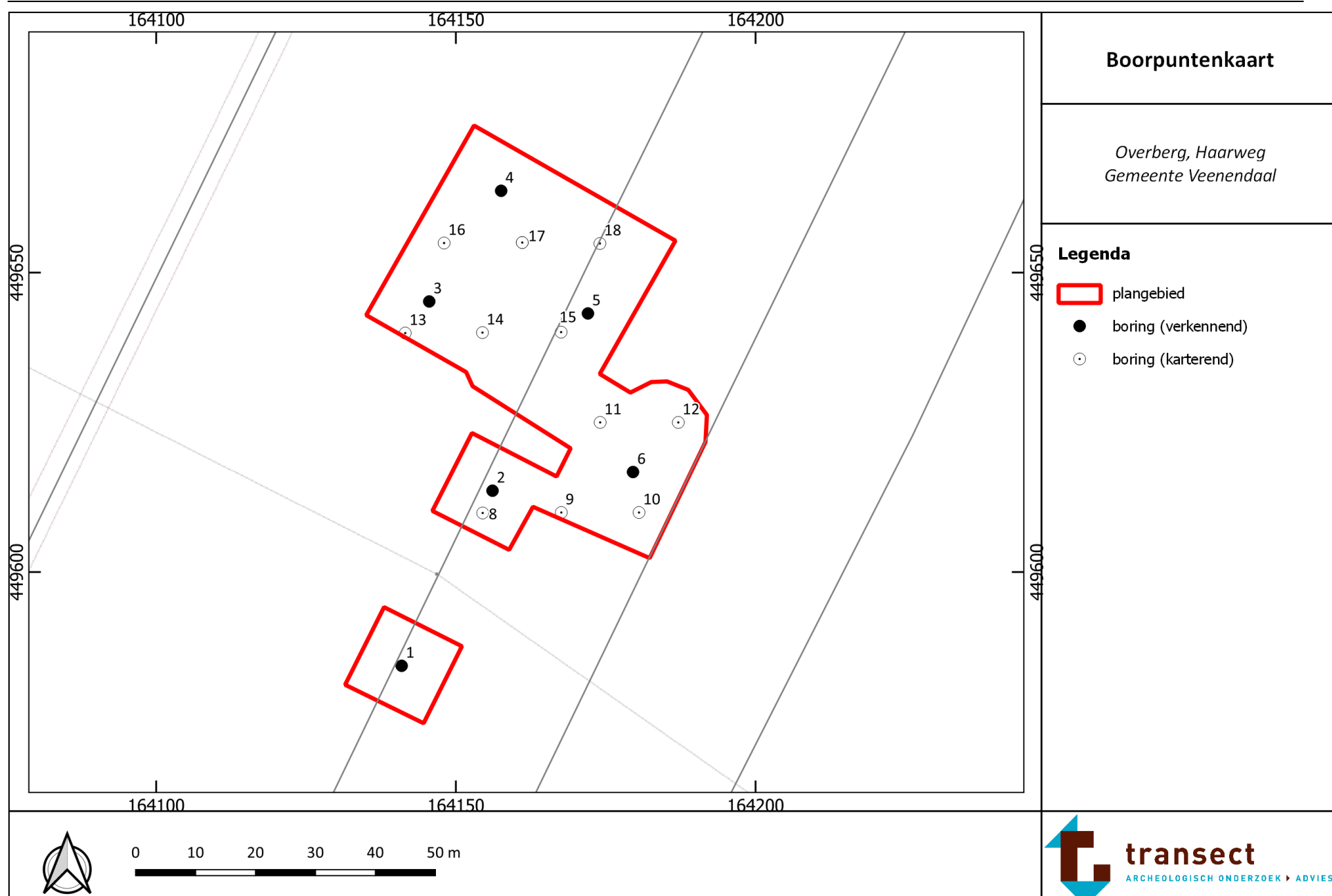
Tol, A.J, J.W.H.P. Verhagen en M. Verbruggen, 2012, Leidraad Inventariserend Veldonderzoek; Deel: karterend booronderzoek, Gouda, SIKB

Vos, P.C., 2015. Origin of the Dutch coastal landscape. Long-term landscape evolution of the Netherlands during the Holocene, described and visualized in national, regional and local palaeogeographical map series. Barkhuis (Groningen)

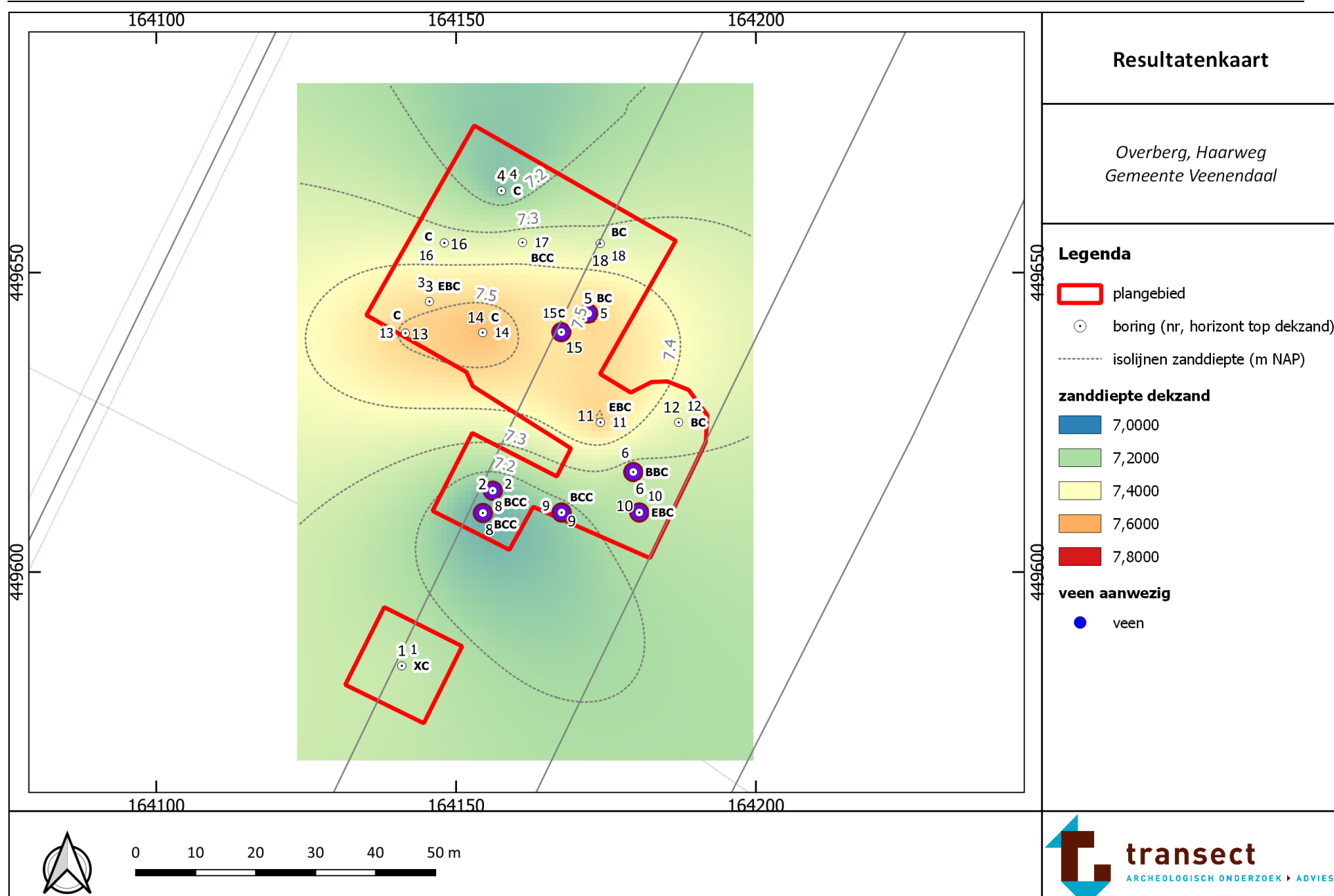
Bijlage 1: Inrichtingstekening toekomstige situatie

Bijlage 2: Boorpuntenkaart

Bijlage 3: Resultatenkaart

Bijlage 4: Foto's van de boringen

Hieronder volgt een opname van enkele boringen ter referentie. De boorkernen op onderstaande foto's zijn van links naar rechts uitgelegd, waarbij de onderkanten van de boringen naar boven wijzen (per 50 cm).

Boring 2

Boring 11

